

مکملہ ادبی و سیاسی رسالہ

❁ ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در ❁

۳۱ نجی سنہ

۲۳ ذی الحجہ ۱۳۲۹

❁ پنجشنبہ ❁

جزو عدد : ۱۲۵

دفترا خاطر اتمدن

بعض ضروب امثالک

شرحی

(مابعد عن جزؤ ۱۲۴)

[۲]

ای آبدال ای درویش آچقه یله بیتر هر ایش

بو مثل جمعیت بشریه ده هر ایشک رواج و حصولی یاره یه متوقف و چونکه یاره ، مقناطیس دل انسانی اولق حیثیتله اکثر احوالده وجدان بشری جاذب ایکن بعض ساده دلانک حصول مطلبی همت درویشاندن بکلمه لرینه و :

آلدادوب خلقی ولایتلر ص-اتار

غییدن منصب ویریر طالبلر

شیخمک مقصودی جر نقد ایکن

خلط ایدوب تعریض ایدر کاسبلر

قطعه سنک معرف اولدینی اوزره کسوه درویشانده بر طاقم ایلهمفریبیلرک شوکا بوکا بول کیسه دن دعا و توجهله همت صاورملرینه تعریضاً ایراد اولنور .
شناسینک :

دائم آچقه یله بیترکن هر ایش

آچقه ایلرمی دعای درویش

ییتی دخی بو مثلک حکمنی ناطقدر .

برمسامرده ناپولیون پوناپارتدن رجال عصرندن بری : — هر کسک بو عالمده

بر آرزوسی و حصولانی جان و دل ایله تمنی ایلمدیکي بر مطلبی واردر . ایا ذات چشمه‌بلرینک نه گهی بردخلواهلری واردر ؟ - دیه آرزوسندن سؤال ایتمی اوزرینه ناپولیون :

— اولا پاره ، ثانیاً پاره ، ثالثاً ینه پاره در . جوانی ویرمش . و سائل : -
افندمز پاره معلوم بر مسئله ! فقط انسان مثلاً بر محبوبه بی همتایه و یا خود دنیاده امثالی نادر بر سمند صبا رفتارده مالک اولق ایچون هرشیئی فدا ایدمبیلیر .
افندمزکده بو قبیلدن بر آرزولری یوقیدر ؟ - دینجه . ناپولیون : بهی احق پاره اولدقدن صکره رام اولیه جق بر محبوبه دلارام و آله میه جق بر سمند خوش حرام متصورمیدر ؟ قولیله حریفی اسکات والزام ایلشدیر .

عربک :

« القود تحل العقود »

قولی ، و آتالرمزک :

« آلتون آناختار قلعه قبولرینی آچار » منلی پاره‌نک حاصل ایدمه‌جهکی بر ایش متصور اولدیغنی کوستر بر حقایق تجربیه‌دندر .

مشهور حکیم فرس بزرجمهر ، - عالمده حیاتدن اعز اولان نه در ؟ - دیه واقع اولان بر سؤاله : « عابد ایچون ایمان و عامه انام ایچون سامان » قولیله اجابت ایتشدیر .

مشهور وولتر ، روسیه ایمپراطور یجهسی ایکنجی قاترینه ایله بر مصاحبتی اناسنده بحث ، پاره‌نک دشوار اولان هرکاری تسهیل ایدمجهکی و پاره‌یه هیچ بر شینک مقاومت ایتمی قابل اولمبوب ، الک عقیف بر قادینی بیله پاره ایله اطماع و میوه خوشکوار و صلیله انتفاع ممکن اولدیغنی ادعا ایتمی اوزرینه قاترینه : -
اوت پاره پک چوق شیلرده قدرت قاهرانه‌سی ابراز ایدرسده بعض حالات استثناییده واردر . از جمله غایت زنکین بر قادینی پاره ایله اطماع و اقناع نصل قابل اولور . مثلاً بن الی ملیون بر خلقک حکمداریم . بتون روسیه‌نک ثروت

وسامانی بنم دست ارادتمه مفوض کبیدر . تبعه مک اصحاب یسارندن ، همده طوعاً
ایستدیکم قدر بازه آله بیلیرم . بو حالده بنی ده پارمایلہ اطماع ممکن اوله بیلیرمی؟ - دیر .
وولتر - شبهه می وار !

قاترینه - نصل ؟

وولتر - سزه تبعه گزک عددی قدر آلتون ویره رک .

قاترینه - بن ایسترسه یوز میلیون آلتون آله بیلیرم .

وولتر - بن ، تبعه گزدن آله میه جفگنز مقدار ، برمیلار آلتون ویریرم .

قاترینه - او قدر پارمی نروده بوله بیلہ جکسک ! دیجه

وولتر - مسئله روسیوی بولوق دکلای ایدی مادام ؟ آتی بولوق . شمعی

ایش پارمیه قالدی . دیمش وقا ترینه بی اسکات ایتمشدر .

(۳)

ایله ویریر تلقینی کندی یودار صالحیمی

بو مثل اغفال قصیدله خلقه استقامت وعفت اوزرینه مواظده بولوبده
کندیسی عکسبیلہ عامل اولان زمانه صلحاسنه وفضل وحمیتدن دم اوردینی حالده
افعال سینہ ارتکابیله مألوف بولان اشخاصه تعریضاً ایراد ایدیلور، که عربک :

[طیب یدای الناس و هو مریض]

مثلنه موافقدر .

(بیدل) خلصیلہ مشهور اولان شاعر (عبدالقادر دهلوی) نک : * - بز
عالم معنی اولوق اما ، داغ جهلی برطرف ایدهمدک . ای بیدل ! عملسنر علملری
خراب ایتدی . - مآلنده اولان :

* عالم معنی شدیم و داغ جهل از ما نرفت

کرد بیدل علمهای بی عمل مارا خراب *

بیقی دخی نفسه خطاب یولنده بومثلک تعرض ایتدیکی اشخاصه اشارت معرضنده انشاد اولمشدر .

[۴]

آصیلیرسهك فرنگی سجمیله اصل

بو مثل انسانه میل معالی احساس و سفلیاته تمایلدن تعلیم اجتناب معرضنده ضرب ایدیلیر .

اندرونی فاضل بك مرحوم بو منلی زنانامه سنده شویله نظم ایتمشدر :

« سودیکك روم اوله یا افرنجی
سارک ذوقسه دکمز رنجی
باصیلیرسهك اق کوزلرله باصل
آصیلیرسهكده فرنگیله اصل »

عربك : « زنا ایدرسهك حرّۃ ایله ایت ، سرقت ایدرسهك درّۃ ایت »
مأندۃ اولان :

« اذا زیت فآزن بالحرّۃ و اذا سرقت فاسرق بالدّرة » منلی بومقامدهدر .
صورتده لسان ادبه یا قشماز کبی کورینان بو مثلدن بلغای عربك مقصودی
دون همت اولمقدن ، سفلیاته تمایلدن تحذیر ایله علوّ همت و میل معالی به تشویقدن
عبارتدر . انسان برکنه ایشلرسه باری مقابلنده اوغرایه جفی حجالت و عقابه
دگر صورتده اولسون دیمکدر .

[مابعدی وار]

ایم الضبا

